

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 723 550, Fax: 716 400, www.vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.nef.ba, vrifbih@vrifbih.ba

**Sarajevo, 26.07.2013.godine
Broj: 11-49-769/13**

**SAOPĆENJE ZA JAVNOST
POVODOM ZAVRŠENIH REVIZIJA KOJE JE PROVEO
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2012. GODINU**

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, do izdavanja ovog saopćenja, od planiranih 72 finansijske revizije za 2012. godinu, okončao je 50 revizija, dok su 22 revizije trenutno u proceduri i uskoro se očekuje njihovo okončanje. Pored finansijskih revizija Ured za reviziju okončao je i dvije revizije učinka.

Sve konačne revizije dostupne su na web-stranici Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, (www.vrifbih.ba), a preostele revizije će se objavljivati sukcesivno, po njihovom završetku.

Revizijom za 2012. godinu obuhvaćeno je 28 federalnih korisnika budžeta (27 subjekata i Izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH za 2012. godinu), 3 federalna zavoda, 1 federalna agencija, 10 kantona sa 95 ministarstava, 12 javnih preduzeća i 18 općina u Federaciji Bosne i Hercegovine.

U finansijskim pokazateljima ukupno je revidirano:

1.	Budžet Federacije Bosne i Hercegovine	1.999.084.438,00 KM
2.	Federalni zavodi i agencije	1.929.033.265,00 KM
3.	Javna preduzeća u FBiH	611.181.900,00 KM
4.	Kantoni u Federaciji BiH	2.132.540.111,00 MK
5.	Općine u Federaciji BiH	181.000.791,00 KM
UKUPNO:		6.852.840.505,00 KM

Kao i u prethodnim godinama, i ovogodišnjom revizijom, Ured za reviziju institucija u FBiH je konstatirao da su najveći propusti u poslovanju subjekata utvrđeni **kod trošenja tekućih transfera iz Budžeta FBiH za 2012. godinu, kršenja Zakona o javnim nabavkama i nadzora nad namjenskim trošenjem javnih sredstava.** Pored ovih najznačajnijih nalaza propusti su utvrđeni i kod sklapanja ugovora o djelu, isplata komisijama i trošenja budžetskih rezervi.

1. TRANSFERI IZ FEDERALNOG BUDŽETA

BUDŽETSKI SUBJEKTI	TRANSFER
Parlament Federacije BiH	92.100,00 KM
Predsjednik Federacije BiH	364.923,00 KM
Dopredsjednik Federacije BiH	250.706,00 KM
Dopredsjednik Federacije BiH	227.858,00 KM
Vlada Federacije BiH	4.261.154,00 KM

Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH	80.700,00 KM
Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova	15.236,00 KM
Federalno ministarstvo pravde	1.400.000,00 KM
Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije	28.120.440,00 KM
Federalno ministarstvo prometa i komunikacija	28.320.001,00 KM
Federalno ministarstvo zdravstva	33.378.512,00 KM
Federalno ministarstvo trgovine	69,600,00 KM
Federalno ministarstvo prostornog uređenja	2.100.000,00 KM
Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	70.174.388,00 KM
Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida rata	8.000.000,00 KM
Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta	3.563.415,00 KM
Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	2.800.600,00 KM
Federalno ministarstvo kulture i sporta	9.714.471,00 KM
Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica	24.863.222,00 KM
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	6.500.000,00 KM
Federalno ministarstvo okoliša i turizma	7.742.369,00 KM
UKUPNO:	232.039.695,00 KM

Tekući transferi iz Budžeta FBiH davani su u različite namjene, a najčešće kao subvencije, poticajna sredstva, grantovi i bespovratna sredstva. Ukupan iznos ovih transfera od **232.039.695,00 KM**, u većini, dodjeljivan je bez poštivanja odredaba pripadajućih zakona, kršeći usvojene vlastite kriterije, nepoštivanja Zakona o izvršenju budžeta, nepoštivanja kriterija objavljenih u javnim pozivima, nepoštivanja Zakona o novčanim potporama i ruralnom razvoju, kršenja odredaba Zakona o javnim nabavkama, ne vršenja adekvatnog nadzora nad transferiranim javnim sredstvima itd. U cjelovitim revizijskim izvještajima (web-stranica Ureda za reviziju) prezentirani su pojedinačni transferi (koji su obuhvaćeni revizijom za 2012. godinu), po budžetskim korisnicima, kao i detaljnije informacije.

2. KRŠENJE ZAKONA O JAVNIM NABAVKAMA

Iz godine u godinu, otkako je na snazi Zakon o javnim nabavkama u BiH, krše se njegove odredbe. Revizori Ureda za reviziju, svake godine, ukazuju na taj problem i upućuju svojim preporukama na dosljednu primjenu Zakona o javnim nabavkama. Međutim, u vrlo malom procentu se može konstatirati da je došlo do poboljšanja i discipline kod budžetskih korisnika prilikom primjene ovog zakona. Zakon o javnim nabavkama krši se, između ostalog, i prilikom nabavke kancelarijskog materijala, goriva, osiguranja uposlenih, servisiranja vozila i održavanja opreme, održavanja kompjuterske opreme, nabavke kompjuterske opreme (Parlament FBiH, Predsjednik i dopredsjednici FBiH, Federalno ministarstvo pravde, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva).

Jedan od primjera netransparentnog postupka odabira dobavljača utvrđen je i kod Službe za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH. Revizori nisu mogli potvrditi opravdanost zaključivanja ugovora o zakupu 2.592,61 m² poslovnog prostora između Službe i Unipromet d.d. Sarajevo (23.08.2012.godine) u kojoj su smješteni Federalno ministarstvo prostornog uređenja na površinu od 939 m² (22,36 m²/po uposlenom), Federalno ministarstvo okoliša i turizma na 1.162,62 m² (25,27 m²/po uposlenom) i zajednički prostori na 491 m². Zakupljena površina je veća za 1.044 m² u odnosu na planirane površine od 1.549 m² prema planu Službe od 19.03.2012.godine, koji je prezentiran Vladi FBiH, čime je nerealno povećana veličina prostora po uposleniku, kao i troškovi zakupa u iznosu od 18.322 KM mjesečno u odnosu na plan. Navedeno ima posebnu značajnost ako se ima u vidu da je ugovor zaključen na period trajanja od 5 godina, odnosno do 01.09.2017. godine, kao i da su raniji prostori preraspodijeljeni između ostalih institucija (zgrada SDP-a) ili stoje prazni (Tahtali sokak 17). Odabir objekta za preseljenje (Unipromet d.d.) nije izvršen na transparentan način, putem javnog prikupljanja ponuda.

Revizori nisu mogli potvrditi ni da je Federalno ministarstvo pravde postupilo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u dijelu izbora odgovarajućeg postupka nabavke za Program praćenja osuđenika putem elektronskih narukvica za potrebe Ministarstva, u iznosu od 614.250 KM. Također, se nije moglo potvrditi da su u potpunosti ispoštovane odredbe zaključenog ugovora o nabavci, montaži, održavanju i podršci sistemu za izvršenje kućnog zatvora sa elektronskim nadzorom zaključenim (10.01.2012. godine) u iznosu od 1.228.500 KM sa „Unis Telekomunikacije“ d.d. Mostar u dijelu smanjenja avansne garancije (avansno plaćanje 100%) koje se trebalo vršiti na osnovu izvršene realizacije ugovora, obzirom da su potraživanja po osnovu uplaćenog avansa umanjivana na osnovu faktura za usluge koje trebaju da se izvrše u 2013. godini, tj. poslije perioda isteka ugovora.

3. NADZOR NAD NAMJENSKIM TROŠENJEM JAVNIH SREDSTAVA

Jedan od akcentiranih značajnijih nalaza u revizijskim izvještajima za 2012. godinu, kao i za nekoliko prethodnih godina, je nedovoljan nadzor i izvještavanje nad namjenskim utroškom javnih sredstava, o čijem pravilnom trošenju je **odgovoran menadžment svake javne institucije**. Tako je revizijom utvrđeno da nadzor i izvještavanje nad namjenskim utroškom sredstava nije vršen u potpunosti u skladu sa programima utroška sredstava donesenim u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH (Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Federalno ministarstvo okoliša i turizma, itd).

Revizija, nije mogla potvrditi ni opravdanost isplate naknada upravnim odborima, nadzornim odborima, jer nisu zaključeni ugovori na koje premijer Vlade FBiH daje pisanu saglasnost, u skladu sa Zakonom o plaćama i drugim materijalnim pravima članova upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH (Agencija za privatizaciju u FBiH).

Nadzor nije vršen nad stanjem stalnih sredstava u upotrebi, za naplatu sumnjivih i spornih potraživanja od zakupaca, kao i naplate potraživanja za izvršene adaptacije (Služba za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH).

Jedan od primjera nedovoljnog nadzora i izvještavanja nad namjenskim utroškom javnih sredstava, je i Federalno ministarstvo pravde, gdje se revizijom nije mogla potvrditi osnovanost obavljanja poslova Ministarstva, koji se odnose na planiranje, odobravanje, raspodjelu odobrenog budžeta i izvještavanje o utrošku sredstava uzimajući u obzir da se budžetska sredstva planiraju za kazneno popravne zavode kao za jedno pravno lice. A u skladu sa Zakonom o budžetima svi kazneno popravni zavodi kao posebne federalne ustanove imaju svojstvo pravnog lica, na što revizija ukazuje u zadnjih 5 godina.

I u Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija je izostao adekvatan nadzor. Tako je u skladu sa Odlukom o dinamici prebacivanja i korištenju finansijskih sredstava prikupljenih po osnovu putničke takse – naknade za razvoj i unapređenje avio prometa u FBiH za 2012. godinu, koju je donijela Vlada FBiH (V. broj 193/2012. od 22.02.2012. godine), od ukupno doznačenih sredstava od 5.597.256 KM, a prema prezentiranom Izvještaju o utrošku sredstava nije namjenski utrošilo 4.303.192 KM.

Ne može se potvrditi da je Ministarstvo u skladu sa nadležnostima poduzelo aktivnosti na povećanju osnovnog kapitala J.P. „B&H Airlines“ d.o.o. Sarajevo u korist Federacije BiH i upisu istog, po osnovu doznačenih sredstava u 2012. godini u iznosu od 6.102.001 KM. Isti propusti utvrđeni su i kod Međunarodne zračne luke Mostar.

Revizori, također, nisu mogli potvrditi opravdanost doznačavanja sredstava J.P. „Željeznice FBiH“ d.o.o Sarajevo po osnovu finansiranja željezničke infrastrukture iz razloga što se prije doznake sredstava (u skladu sa članom 8. Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju

putničkog i kombinovanog saobraćaj), nije zaključio godišnji ugovor za 2012. godinu, a na osnovu prethodno odobrenog Plana poslovanja J.P. „Željeznice „FBiH od strane Vlade FBiH. Revizija nije mogla potvrditi opravdanost doznačavanja sredstava za sufinansiranje putničkog i kombinovanog saobraćaja iz razloga što se prije doznake sredstava, (u skladu sa članom 13. navedenog Zakona), nije zaključio ugovor o obavljanju usluga prevoza putnika i kombinovanog saobraćaja, a na osnovu prethodno iskazanog interesa Vlade FBiH. Doznaka sredstava vršila se na osnovu Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava tekućeg transfera „Subvencije javnim preduzećima – Transfer Željeznicama FBiH“, utvrđenog Budžetom FBiH za 2012. godinu, usvojenom od strane Vlade FBiH, ali bez prethodno zaključenih ugovora. U 2012. godini J.P. „Željeznice FBiH“ d.o.o Sarajevo doznačeno je na ime finansiranja održavanja željezničke infrastrukture 19.240.000 KM, za sufinansiranje obavljanja usluga željezničkog putničkog saobraćaja 1.700.000 KM i za sufinansiranje obavljanja usluga kombinovanog saobraćaja 400.000 KM. U skladu sa navedenim Zakonom nisu poduzete adekvatne aktivnosti u dijelu obavljanja nadzora nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava.

Ni u Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva ne može se potvrditi da je Ministarstvo ostvarilo adekvatan nadzor, odnosno kontrolu nad cjelokupnim procesom za dodjelu novčanih poticaja, a naročito prije sačinjavanja naloga za plaćanje. Naime, prilikom obavljanja kontrola na terenu u 2012. godini, konstatirano je da nisu bili utvrđeni kriteriji za odabir korisnika koji će biti predmet kontrola, da su sačinjavani zapisnici i izvješća neuredni, te da isti ne sadrže barem najznačajnije zaključke nakon provedenih kontrola, niti preporuke za daljnje unapređenje isplata novčanih potpora koje podatke bi trebali koristiti svi sektori Ministarstva, što upućuje na nesistematično obavljanje kontrola isplate novčanih potpora od strane Ministarstva na terenu i da su navedene kontrole bile svrha same sebi. Ističemo da prije dodjeljivanja poticajnih sredstava za Kapitalna ulaganja i investicije nije vršena kontrola na terenu kako bi se prethodno utvrdilo činjenično stanje na terenu.

Točka programa	Modeli potpora po Zakonu o novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvitku	Program utroška sredstava	Izvršenje na dan 31.12.2012. godine	Nerealizirani zahtjevi iz fiskalne 2012. godine	Izvršenje na dan 31.12.2011. godine
A	Model poticaj za proizvodnje	32.150.486	32.150.122	16.587.888	31.002.441
A/1	Biljna proizvodnja	8.117.063	7.367.877	2.058.383	6.092.458
A/2	Animalna proizvodnja	24.033.424	24.782.245	14.529.505	24.909.982
B	Ruralni razvitak	25.076.706	29.056.669	20.843.786	258.000
B/1	Ruralni razvitak u FBiH	17.076.706	21.256.669	20.843.786	
B/2	Ruralni razvitak u RS	8.000.000	7.800.000		
C	Model ostalih vrsta potpora	8.811.807	6.831.059	1.842.398	10.405.789
D	Rezerve	2.000.000	100 % u B/1		
E	Raspodjela sredstava po modelu potpore dohotku	0			0
F	Model kapitalna ulaganja	0			0
G	Isplata neisplaćenih poticaja za 2010. godinu uključujući i IV kvartal za mlijeko	0			10.337.204
	UKUPNO (A+B+C+D+E+F+G)	68.039.000	68.037.850	39.274.072	52.003.434

Prethodno navedeni nalazi koji se odnose na transfere iz Budžeta, kršenje Zakona o javnim nabavkama BiH i nadzor i izvještavanje nad namjenskim utroškom javnih sredstava, samo su dio nepravilnosti utvrđenih u revizijskim izvještajima provedenih revizija za 2012. godinu, kojom prilikom su revidirana značajna finansijska sredstva. U ovom saopćenju posebno su izdvojeni, jer se ponavljaju iz godine u godinu, bez osnove za tvrdnju da će u nadolazećem periodu revidirani subjekti ispraviti propuste utvrđene revizijom.

Revizijski izvještaji i preporuke Ureda za reviziju su dobar putokaz, i očekuje se od javnih institucija i imenovanih dužnosnika, koji u ime građana troše javni novac, da ga troše pravilno i

transparentno. Javnost ima pravo znati kako se troši javni novac, a nadležni organi i institucije imaju legitimno pravo pravilno upravljati javnim novcem u korist svih građana Federacije BiH.

U slijedećoj tabeli daje se prikaz revidiranih subjekata za 2012. godinu po sektorima revizija i data mišljenja revizora:

SEKTOR ZA FINANSIJSKU REVIZIJU INSTITUCIJA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Redni broj	Naziv korisnika budžeta	Iskazano mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		Pozitivno	Isticanje predmeta	S rezervom (uslovno)	Negativno	Suzdržano	
1	Budžet Federacije BiH - u proceduri						
2	Dom naroda Parlamenta FBiH			x			Da
3	Zastupnički dom Parlamenta FBiH			x			Da
4	Zajedničke službe Parlamenta FBiH			x			Da
5	Ured Predsjednika Federacije BiH			x			Da
6	Ured Dopredsjednika Federacije BiH			x			Da
7	Ured Dopredsjednika FBiH			x			Da
8	Vlada Federacije BiH			x			Da
9	Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova			x			Da
10	Federalna uprava policije			x			Da
11	Porezna uprava Federacije - u proceduri						
12	Federalno ministarstvo pravde				x		Da
13	Federalno ministarstvo finansija - u proceduri						
14	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije – u proceduri						
15	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija			x			Da
16	Federalno ministarstvo zdravstva			x			Da
17	Federalno ministarstvo trgovine – u proceduri						
18	Federalno ministarstvo prostornog uređenja			x			Da
19	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva				x		Da
20	Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata				x		Da
21	Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta - u proceduri						
22	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike				x		Da
23	Federalno ministarstvo kulture i sporta			x			Da
24	Federalno ministarstvo raseljenih lica i izbjeglica			x			Da
25	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke – u proceduri						
26	Federalno ministarstvo turizma i zaštite okoliša			x			Da
27	Federalna uprava civilne zaštite – u proceduri						
28	Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH			x			Da
	UKUPNO: 20			16	4		20

SEKTOR ZA FINANSIJSKU REVIZIJU INSTITUCIJA KANTONA

Redni broj	Naziv kantona	Iskazano mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		Pozitivno	Isticanje predmeta	S rezervom (uslovno)	Negativno	Suzdržano	
1	Tuzlanski kanton – u proceduri						
2	Bosansko-podrinjski kanton				x		Da
3	Unsko-sanski kanton				x		Da
4	Srednjobosanski kanton				x		Da
5	Hercegbosanski kanton - u proceduri						
6	Zeničko-dobojski kanton			X			Da
7	Hercegovačko-neretvanski kanton			X			Da
8	Zapadno-hercegovački kanton				x		Da
9	Kanton Posavski				x		Da
10	Kanton Sarajevo - u proceduri						
	UKUPNO: 7			2	5		7

SEKTOR ZA FINANSIJSKU REVIZIJU ZAVODA, FONDOVA, OPĆINA I AGENCIJA

Redni broj	Naziv subjekta	Iskazano mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		Pozitivno	Isticanje predmeta	S rezervom (uslovno)	Negativno	Suzdržano	
1	Federalni zavod MIO/PIO			x			Da
2	Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH			x			Da
3	Agencija za privatizaciju u FBiH			x			Da
4	Federalni zavod za zapošljavanje			x			Da
5	Općina Bosansko Grahovo – u proceduri						
6	Općina Orašje – u proceduri						
7	Općina Ilidža			x			Da
8	Općina Gornji Vakuf -Uskoplje				x		Da
9	Općina Vogošća			x			Da
10	Općina Konjic				x		
11	Općina Vitez – u proceduri						
12	Općina Čitluk - u proceduri						
13	Općina Fojnica - u proceduri						
14	Općina Oovo			x			Da
15	Općina Bosanski Petrovac - u proceduri						
16	Općina Travnik				x		Da
17	Općina Tomislavgrad - u proceduri						
18	Općina Zenica			x			Da
19	Općina Srebrenik - u proceduri						
20	Općina Donji Vakuf			x			Da
21	Općina Tuzla- u proceduri						
22	Općina Gradačac- u proceduri						
	UKUPNO: 12			9	3		12

SEKTOR ZA FINANSIJSKU REVIZIJU JAVNIH PREDUZEĆA

Redni broj	Naziv javnog preduzeća	Iskazano mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		Pozitivno	Isticanje predmeta	S rezervom	Negativno	Suzdržano	
1	KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo			x			Da
2	JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar			x			Da
3	JP BH Pošta d.o.o. Sarajevo			x			Da
4	JP Ceste FBiH d.o.o. Sarajevo			x			Da
5	JKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Tuzla			x			Da
6	Vodovod Društvo za vodovod i kanalizaciju d.o.o. Mostar				x		Da
7	Hrvatska Pošta d.o.o. Mostar			x			Da
8	JKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Bihać			x			Da
9	Olimpik Turs d.o.o. Sarajevo – u proceduri						
10	JKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Zenica			x			Da
11	BH Gas d.o.o. Sarajevo			x			Da
12	JP Međunarodni aerodrom d.o.o. Sarajevo			x			Da
	UKUPNO: 11			10	1		11

ZA SVA ČETIRI SEKTORA (završene revizije)	Iskazano mišljenje					Nisu konačni
	Pozitivno	Isticanje predmeta	S rezervom (uslovno)	Negativno	Suzdržano	Izvještaji trenutno u nacrtu i na očitovanju
UKUPNO: 50			37	13		22

REVIZIJA UČINKA		Komentar
1.	„Podrška u razvoju malog i srednjeg preduzetništava u FBiH“.	Ne daje se mišljenje
2.	„Prevenција poplava u FBiH“.	Ne daje se mišljenje

ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA

Branko Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR

Dr.sc. Ibrahim Okanović, dipl.oec.